

НАШ ГОЛОС

Місячник — Видає Асоціація Українців Америки

OUR VOICE - Ukrainian Monthly 133 LAFAYETTE AVE. TRENTON, N. J. 08610

Річна передплата в Америці і в інших краях . . . 5 доларів ♦♦♦♦♦♦ Поодинокі число . . . 50 центів.

Yearly subscription \$5.00 Single copy 50¢. Second Class Postage paid at Post Office of Trenton, N. J.

Рік IX Ч. 1

СІЧЕНЬ 1977

No. 1

JANUARY 1977 VOL. IX

Д. Кузник

Українські еміграційні два фронти

Чи ми того хочемо, чи ні - два українські фронти на еміграції існують ще від таліборових часів. Ми стараємось цей двоподіл укривати, стараємось творити один фронт, але з того нічого не виходить.

Перед конвенцією УККА були старання глибше думаючих людей з обох фронтів прийти до одної громадської централі, та це, як знаємо, скінчилося невдачею. Відбуто цілий ряд розмов, вироблено пляни зміни стуту централі для її демократизації, переведено сотки телефонічних розмов - все те нічого не допомогло. Якесь прокляття лежить на нас. Ми осуджуємо козацькі бунти проти власних гетьманів і власної держави, а самі робимо те саме - і тратимо власні сили на взаємне побороування, замість на зміцнення наших позицій і нашого одного фронту проти спільного національного ворога.

Партія ОУНр зі всіма своїми прибудівками /ООЧСУ, ОЖ ООЧСУ, СУМ, АДУК, Придтелі АБН - все ті самі люди/ конче хоче перебрати повну контролю над всім нашим громадським, культурним, економічним і політичним життям, не маючи на те даних, бо не має відповідної кількості вечних фахівців, як рівнож світове демократичне довкілля не сприяє акціям тоталітарних рухів. Гроші має - стягає з людей своїх і не-своїх сотки тисяч доларів річно, оплачує цілий ряд послужних людей - але те все за-мало. І чим далі, тим гірше для її акцій все взяти в свої руки, бо так українська свобідна влада, як і вихована молодь в демократичнім дусі у вільних країнах - не пудуть на сплють за партійними наказами незнаних-укритих наказодавців міст, округ, стейтів і країв. Ба навіть виховуване молоде покоління в диктаторській системі України ненавидить цей режим і diasporiana.org.ua

проголошує себе демократичним.

ОУНр, ОУНб, чи просто бандерівці /ця назва по останнім з'їзді ОУНр в невідомім місці і з невідомими учасниками була визнана за похвальну/ атакує все українське зорганізоване життя, що ще не є під їх контролею. Коли не могли опанувати СУА, створили свою жіночу організацію і ще підпорядкували її ООЧСУ, щоб часом не було вилому. Коли не могли опанувати культурні осередки, створили АДУК, коли прим. не могли опанувати Рідної Школи у Філядельфії, створили свою Нашу Рідну Школу. По різних містах, як Філядельфія, Трентон, Вашингтон чи Дітройт, наші люди живуть двома осібними громадами. І той поділ далі проходить саме тепер, по невдачі конвенції УККА, коли бандерівський фронт рішив перебрати безцеремонно повну контролю і повну репрезентацію всеї України в діаспорі, а в першій мірі в Америці.

Демократичний табір чи фронт у противенстві до тоталітарного, хоч чисельно кілька разів більший, незорганізований, не любить боротися, не видить сенсу боротьби за владу в чужих середовищах, не уживає некультурних і насильницьких засобів чито для збірок грошей чи для оборони товариств, а тим самим не ставить належного відпору. Багато з них, на радість атакуючим, усувається зовсім від збірного життя - йде в привату.

Плян висунений АУА і Політичною Радою УККА під проводом проф. Вовчука стремів до того, щоб привернути знову не тільки всіх знеохочених до збірного життя, але й тих, що не знають вже української мови, як рівнож і православні громади, які в наслідок переслідування Таборовою партійною поліцією стоять здалека від галичан,

Етбн-10-70

чи радше галицьких бандерівців. Цей плян партійна більшість УККА відкинула. Тоталітарні рухи своєю безпардонністю сильні, але на короткий час; сильним був Муссоліні, сильним був Гітлер, але скоро скінчилися, як скоро скінчиться і їм подібний комуністичний рух.

Отже фактично йде у нас тепер змаг між фронтами - тоталітарним і демократичним, хоч існують невеликі організації й групи, які стоять по-середині, чи не знають куди здецидуватися. В останніх часах під тиском тоталітарного табору і деякі по-середині кляруються в один чи другий бік. Прим., ОДВУ поділилося - одні підтримують один фронт, а другі другий; професіоналісти застановляться, що їм далі робити, коли їх місія довести до консолідації стрінулася з опором тоталітарного табору.

На відтинку громадським демократичний фронт очолює АУА, яка, хоч нечисельна членством, то має вплив на ширші круги думаючого громадянства, яке на нього орієнтується. На відтинку політичним силою примусових обставин створився блок трьох демократичних партій і безпартійних під назвою КУВПДумки, чи скорочено УДР - Український Демократичний Рух.

Часом чуємо закид в сторону АУА чому не йде до УККА і не бореться там за демократичний правопорядок. Це безосновний закид людей, які не знають метод боротьби тоталітарних систем. Коли бандерівці не хочуть консолідації, бо стараються всім керувати самі, то навіть, коли б мали меншість голосів, не підуть на консолідацію; вони або зірвали б конвенцію, або пізніше саботували б УККА, як тепер саботують СКВУ. Теорію йти в УККА заступає і заступає др. Б. Гнатюк. І що осягнув він за чверть століття співпраці, чи радше підтримки бандерівського фронту? Прийшло до більшого затиснення української вільної громади!

Що ж в цьому випадку робити обом фронтам? Дертися взаємно на кожному відтинку, чи діяти осібно й незалежно. В цих часах, коли ще таборове покоління не скінчилося, осібність і незалежність є одним виходом. Нехай один і другий фронт працюють незалежно від себе і по-можності не напастуються. Кінцева перемога буде таки по стороні демократичного фронту.

Кого Бог хоче покарати . . .

Народна пословиця говорить "Кого Бог хоче покарати, то тому помішає розум" - не є без зерна правда. Таке враження може винести серйозний читач з преси тих політичних кругів, які претендують на право говорити від імени цілого українського народу, як його одинокі провідники і визволителі.

Цього я не можу сказати про статтю Ярослава Стецька "Від імперії до національної держави", друковану в Джерзисській "Свободі" ч. 212, 4-го листопада б. ро. Помінувши сам зміст цієї статті, який є напуштивий і пустомовний, як наприклад його писання "що нації є думками Бога"; я хочу звернути увагу читача на саму форму її написання.

У своїй статті Стецько ставить ряд домагань до провідних діячів вільного світу, які він починає словом "МИ",
"Ми вимагаємо від президента й уряду ЗСА. . . . ."
"Ми апелюємо до Ватикану. . . . ."
"Ми вимагаємо від Ватикану. . . . ."
"Ми вимагаємо від вільного світу. . . . ."
"Ми не просимо держав заходу нас визволити. . . . ."

Перед кожними оправданими чи неоправданими ультимативними вимогами Стецько ставить слово "МИ". Кого має на думці пан Стецько під словом ми, він не каже. Чи має він на думці самого себе, як прем'єра Української Держави з 30-го червня, 1941 року, яке йому признав пан Лівницький, теперішній президент Української Народної Республіки в екзилі, у спільній з ним відозві - ними обома підписаної? Чи мав він на думці не тільки себе самого а й свою Дружину паню Славу Стецько, чи врешті свою політичну партію, яку він очолює - проте він не пише.

Зі змісту його ультимативних вимог можна зміркувати, що саме так може писати тільки прем'єр міністрів держави і то сам від себе а не від цілого українського народу і від своєї організації, яку він очолює, бо в ній є також люди з розумом, які запротестували б проти того роду писання.

Про розум говорив свого часу Осип Назарук ось як! "Розум є добра річ, но треба його мати".

Антін Батюк

Редагує: Колегія. Редакція застерігає собі право скорочувати статті і їх справляти. Коментарі, статті, тощо, підписані авторами, їхніми ініціалами чи псевдами не конче висловлюють погляд редакції. Не публікуємо матеріалів призначених для преси; евентуально можемо подати короткий зміст або коментар. Важливі заяви, комунікати і повідомлення подаємо в скороченнях.

Адреса Видавництва: 133 Lafayette Ave., Trenton, N. J. 08610
Адреса АУА: 6810 Highview Ter., Apt. 304, Hyattsville, Md. 20782
Редакційна Колегія: Дмитро Кузик, гол. ред., Роман Барановський, Роман Борковський, Анатоль Гудовський і Ірина Шох. Телефон Редакції: Трентон, Н. Дж. /609/ 392 - 4213.

Справи С У А

1. В обороні СУА

/Скорочений лист від мгр. С. Ониська із Англії/

Лондон, 12. листопада 1976

Високоповажаний Пане Редакторе!

У Вашій передовиці, у вересневому числі "Нашого Голосу" під заг. СУА і "Наше Життя", себто про Союз Українок Америки і його орган "Наше Життя", на вступі підносить цілий ряд позитивних моментів цього органу. Загально йде про властиву жіночим організаціям проблематику. Не буду тут їх повторяти чи наводити. Але, після підкреслення позитивів "Нашого Життя", Ви приступаєте до критики, в якій робите різні закиди та докорюєте "Нашому Життю" і його видавцеві Союзові Українок Америки /СУА/ за занедбаня справ загальнонаціонального характеру. Ви, зокрема, робите такі закиди: "Нема матеріалів про актуальні і життєві справи, якими живо інтересується ціла українська громада; нема нічого про громадську консолідацію; нема нічого про політичну консолідацію наших політичних сил; нема нічого про змагання українських католиків за Патріархат Української Католицької Церкви, хоч жінки і членкині СУА в цім русі ведуть перід; не пишеться нічого, чи може дуже мало пишеться про мішані подружжя і, вкінці, нічого нема про нашу участь в американському партійно-політичному житті, де ми могли б здобути більше пошани для себе і помічі для поневоленої України."

Як видно з усіх наведених Ваших закидів на адресу "НЖ" за винятком хіба одного /якщо йдеться про мішані подружжя/ Ваша оцінка є скрайно негативна: "Нема або нічого нема". Одним словом це немилосердна критика організованого українського жіноцтва, в даному випадку СУА і "НЖ", це заперечення його як важливого, творчого і відповідальноо чинника в нашому національному житті. Ні, Пане Редакторе, наші жінки-патріотки нічим не заслужили на Вашу критику. Їх таки Ви повинні були пощадити і не ранили своєю критикою. Свою критику і апелі повинні Ви були повернути проти нас, чоловіків, що верховодимо в національному житті, як такі несемо відповідальність за всі його "блага". Отже проти нас чоловіків, а не нашого патріотичного жіноцтва, якому в створюваних нами обставинах припадає доля і роля самаритянок, яку вони з посвятою прямо героїчним самозапереченням і поставою, повних прикладу, виконують. ...

Наші жінки проводять свою діяльність

згідно власним статутам і призначенню. Все, що виходить поза рамки статута чи статутів членкині можуть здійснювати в загальних і спеціальних національних організаціях, як церковних, культурних, політичних, гуманітарних, шкільних, господарських і інших. В тому напрямі мають вони вільну руку і вибір, що вони робили і роблять. ...

Пишете, що частина "союзнок" відійшла до жіночої секції ООЧСУ. Це сумне явище. Не знаю, яка цьому причина, але думаю, що комусь там залежало і залежить на виразному поверненні українського жіночого організованого життя собі на службу. ...

Вкінці, у Вашій пораді для СУА і "Н.Ж." як пропоновані Вами думки і заклики перевести в життя, завважаєте, що це повинні вони робити "у відповідній і зрозумілій площині". При цьому Ви певно думаєте, що це повинні вони здійснювати в бажаному Вам напрямку. А що, якби сталось інакше, що тоді? . . .А це не було б виключеним. . .

Із щирим побажанням і привітом
Ваш С. Онисько

2. СУА і його участь в УККА

В листопадовому числі "Нашого Життя" появилася статтейка під заг. "Участь Союзу Українок Америки в Конгресі УККА". В ній докладно вичислені імена усіх членок СУА, які брали участь в президії Конгресу та його окремих комісіях. Згадано про призначення трьох членок до нової управи УККА. Є згадка про одну з резолюцій конгресу з висловом признання Союзів Українок за організацію Українського Музею. Це усе. Читаючи цей дуже короткий звіт, приходять на думку: невже стан в УКК такий нормальний і добрий, що не було потреби заговорити про суттєві проблеми в його діяльності?

З великим жалем мусимо ствердити, що стан УКК далекий від нормального. Виявом цього є цілий ряд статтей і виступів наших передових громадян і цілих організацій з критикою теперішньої діяльності УКК і з вимогами та проєктами його уздоровлення. Окрема комісія під проводом др. А. Жуковського дала свої рекомендації. Др. М. Данилюк своєю турботою за нашу громадську центрально виповняв цілі сторінки "Свободи" і "Народної Воли". Р. Ільницький показував на хиби в самій структурі УКК. Проф. І. Вовчук висував потребу включення усіх громадських організацій в систему УКК. Критичні голоси висловлювало з конкретними замітками середовище Асоціації Українців Америки. Суттєві домагання для уздоровлення стану УКК давала Організація Українських Про-

фесіоналістів, до голосу якої ми повинні прислуховуватися з особливою увагою. Представники молодшого покоління не раз висловлювали невдоволення із стану УКК. Своє слово сказали платники національного датку. Їхнє число впало з 25 тисяч на п'ять.

Як членка СУА від довгих років слідкую за діями представниць нашої організації на терені УКК. На жаль голосу наших пань ніколи не було чути. Мається вражіння, що наші провідні союзники не читають тих зажурених статтей про УКК. Якщо читали б, то прийшло б їм на думку, що СУА повинен зробити одну з двох річей: старатися поправити ситуацію у нашій централі, або не брати на себе відповідальности за її дії.

Що мене найбільше турбує і пригнобляє, так це втримування проводу в тих самих руках на протязі цілих десятиліть. Сам факт, що ту саму людину "вибирають" у нас на протязі трьох десятків років, дискредитує нас і кидає погане світло на цілу нашу громаду. На сторінках свого "Нотатника" Леонід Лиман писав про проф. Л. Добрянського, що це "людина, якій трагедія України чужа". А що сказати про таку пародію виборів, в якій ексекютива назначує номінаційну комісію, а ном. комісія "вибирає" ексекютиву? Е. Козак у "Лісі Микиті" не даремно назвав останній конгрес "бандерівським" і запитував, коли відбудеться український.

Я докладно прочитувала звідомлення з перебігу 12-го Конгресу УКК. На ньому не звернено уваги на усі згадані вгорі рекомендації, поради, жадання, і закиди. Між іншим мене дивує ще одне: чому влаштовувати наші конгреси перед самими президентськими виборами і робити з них ярмаркові передвиборчі зібрання.

Цілі сторінки можна було б виповняти виказами неправильних дій теперішнього проводу УКК. Обмежімся до одної з останніх. Видилося, що панове з проводу УКК не тільки не сприяли діяльності представника СКВУ на терені Об'єднаних Націй А. Семотюка, а навпаки повели проти нього підривному роботу. Чи управа СУА має в пляні провірити цю справу?

Моя думка така, що робити добру міну до поганої гри пора закінчити.

Одарка Витвицька

3. Зміст реакції Голови

На наші поради і сугестії для СУА в статті "СУА і 'Наше Життя'" /"НГолос" ч. 9/76/ зареагувала досить твердо, але культурно голова СУА, пані, чи як нас інформує хтось підписаний ініціалами -

мгр. права і суспільних наук Львівського Університету, Іванна Рожановська реплікою п.н. "Нашому Голосові" - наш голос" /"Наше Життя" ч. 10/76/. Наводимо кілька суттєвих речень: "Виявивши цілковитий брак незнання історії і праці СУА, ред. Д. Кузик кількома помахами пера реформив ідеологічно 'Наше Життя', унапрямнив організацію і зложив нам програму праці на довгі роки. Із попередніх натяків та останньої статті виходить також, що автор хотів би нашими руками переводити реформи УКК. . . . Дивно, що такий тонкий спостерігач громадського життя в США, як ред. Д. Кузик, звязято мовчав, коли Український Інститут Америки викинув збірку народнього мистецтва зі свого приміщення, як навіть преса 'естаблишменту' відноувала кволий протест. Заходи СУА для відкриття музею у власнім приміщенні не були варті навіть згадки в 'Нашім Голосі'. Чи може ці вістки не дійшли до Трентону?" Далі є згадка про Світовий Конгрес Українського Жінотства в 1934 р. в Станиславові. Під кінець наводять цитату М. Шлемкевича, що і в нашій демократії буває нетерпимість.

Вияснення Редакції

Повще подали ми два голоси на жіночі теми, згл. на діяльність СУА, і реакцію голови СУА на наші сугестії.

Мгр. С. Онисько /Англія/ має рацію у своїх виводах, коли бере до уваги нормальний стан, який ми мали на власній землі в Західній Україні. Але тут у нас в Америці, може інакше є в Англії, ситуація зовсім інакша. Дуже часто так централа СУА, як і її Відділи мають децидуватися яке зайняти їм становище чи відносно демократизації цілої громадської системи, чого домагалися різні організації із професіоналістами на чолі, чи відносно їх підписів до вашінгтонських чи стейтових властей, які підписують інші організації члени й нечлени УККА, чи відносно різних культурних виступів так еміграційних як із Советської України, чи відносно церковних справ, чи мішаних подруж, чи консолідацій і т.п.

Коли б СУА не входив у різні збірні організації, а діяв тільки відокремлено, то кол. Онисько мав би повну рацію. Але не в цім випадку. Ми радили чи радше сугерували редакції "Нашого Життя" інформувати своїх читачок у формі зовсім безсторонній, об'єктивній, щоб вони орієнтувалися після власного розуміння, як їм в таких актуальних випадках поступати. І що ж тут злого, за що нас картати, чи опрокидувати наші

сугестії.

Пані Оларці Вятвицькій можемо тільки подякувати прилюдно за її становище до цих справ, яке покривається із нашим і є наче нашою обороною.

Голова СУА не зрозуміла мене правильно. Може було написано за-мало делікатно і осторожно, як і висловився мій сусід - жінок не вільно критикувати, їм треба уступати навіть, як не мають рації, і з ними треба жити у згоді.

Але в одному таки треба признати Пані Іванні повну рацію, а це справа викинення збірки народнього мистецтва з Українського Інституту Америки, за що тоді жінки сильно обвинувачували Ю. Ревая. Правда було бажання й до "Нашого Голосу" висловити осуд Ревая. Але цюю всьому став на перешкоді архів Авраменка. Спровадив він його до мого дому /на винайм/ за згодою годішнього мого льокатора Д. Надраги. Коли цей купив дім і винісся, треба було приготувати дім для нового льокатора і треба було забрати архів. Авраменко відпрошувався - беріть його до свого магазину на два місяці, а його заберу. Шість троків /пик-ап/ із трьома людьми до помочі треба було, щоб перевести до магазину. Там те все мішалось із іншими речами, там призначеними. Всякі благання до Авраменка не помагали, бо він перебував в Ізраїлі і ще десь там. Врешті по кількох роках я був примушений знов брати людей і перевозити троками до сухої пивниці і ще журитися, щоб хтось звідти щось не закрвав. Тому я, замість ганити Інститут і Ревая, співчував їм і, розуміється, не маючи фальшивої влачі, не міг стати в обороні СУА і осуджувати Ревая. Але на щастя прикра подія вийшла на добро СУА. Гратуляції!

Та коли ми при народнім мистецтві, то не зашкодить подати, що наша редакція дістала запрошення взяти участь у відкритті виставки в новім напів-власнім Домі. Редактор послушно приїхав аж з Трентону і вислухав всі промови і посвячування. Але коли редактор "НЖиття" вичислювала які органи пресові були заступлені, то "Наш Голос" пропустила.

На доказ, що я не є такий дуже темний у справах СУА, чи жіночих організаціях, подам, що я мав зв'язки ще із "Жіночого Долею" Олени Кислевської, як також брав участь на Світовім Конгресі Українського Жіноцтва в Станиславові, як репрезентант місячника "Перемога". Там мені вбилися в пам'ять дві події - створення замішання молодими жінками чи паннами з-під стягу ОУН, яке Мілена Рудницька своїм сильним голо-

КВОУСКВЕ ТАНДЕМ...?

Про останній конгрес УККА, якогоне вибілює ні "Свобода" ні "Америка", - не доводиться інакше писати й говорити як тільки з несмаком, а то й з обуреннями! Квоускве тандем? Як довго ще, теперішні керманичі цієї установи надуживатимуть терпелivosti широких кругів громадянства, а зокрема постійних платників УНФ-онду?!

На цю тему подаю й я мої міркування: По приїзді до ЗСА, я поселився 19-го жовтня 1951 року в столиці стейту Нью Джерзі - гарному і спокійному місті Трентоні. Заразже, після однотижневої "акліматизації" я, разом з мою дружиною, вписався в ряди "болільників" цієї установи, як не як, передової нашої установи в ЗСА. Ми обоє з дружиною стали не тільки "болільниками", але й постійними платниками національного датку та всяких приписових, програмових і надпрограмових грошевих контрибуцій, збірок, членських вкладок до існуючих вже тоді на цьому терені забезпечених установ, організацій, включно з постійними пожертвами на громадські і церковно-релігійні цілі. Ба, на 5-тому Конгресі УККА, що відбувся в листопаді 1951 року в Нью Йорку, я був навіть "власним кореспондентом" органу "Провидіння" - "Америка". Тоді в цій установі працював мій гімназійний і пластовий друг бляв.ред. Богдан Кравців. За мої, майже стенографічні звітування з перебігу цього конгресу, що їх потім друкувала "Америка", я одержав мій першій і останній гонорар!

Для цієї "Америки" я трудився згодом, продовж 25-ти років, як її постійний співробітник, принагідний дописувач та як член управи й довголітній голова 149 Відділу "Провидіння" в Трентоні. Тоді адміністратором

сом і відповідною поставою успокоїла і завела порядок, і дуже цікавий реферат Ірини Вільде, дружини мого політехнічного колеги Полотнюка, з якою я там ближче заізнався. Також добре жию з місцевими союзниками, які не помінають мене, коли уладжують якісь імпрези чи ходять з колядами.

Під кінець ще подаю, що на адресу Адміністрації і Редакції "НЖиття" вислав я 20 примірників "НГолосу" з передовою статтею "СУА" і "Наше Життя" із просьбою розіслати їх членам Головної Управи СУА, вчислених на другій сторінці окладинки /бо тих адрес я не маю/, щоб вони були поінформовані про сугестії. Чи вони розіслані, чи десь там стоять, чи викинені до коша - не знаю.

Д. Кузик

"Америки" був ред. Б. Кравців, що недаром мав в "Пласті", точніше в 3-му курені УПС "Лісові Чорти", до якого ми разом були належні ще за студентських часів у Львові, - пластову клчку "Граф".

Довгі роки, на переміну з моїм довголітнім приятелем ще з львівських часів та зі спільної діяльності в рямах Українського Протиаькогольного і Протинікотинного Товариства "Відродження" у Львові, інж. Дмитром Кузиком, а там з дром Теодозієм Сендзіком, Іваном Бойцуном та іншими інтелігентами нашого міста займав керівні "посади" в місцевому відділі УККА та платив національний податок в подвійній висоті за себе й за мою дружину вже тоді, як моїм колишнім колегам з тогож таки Т-ва "Відродження" у Львові, як ось, дрові Миколі Ценкові, ще навіть не мріялося про якісь там "двадцятип'яти долярові "клуби", тобто "вищої кляси" платників національного датку!

Де кілька разів мені, як голові Відділу УККА, чи інших місцевих установ /Станиця "Пласту", Відділи ОУА "Самопоміч" та "Провидіння"/ - доводилось організувати "висилку делегатів" на поточні конгреси УККА. Тоді я на власній шкурі відчув невидимі руки політруків УККА та їхніх поплентачів з кругів "Організації Визвольного Фронту". / Мовляв, на конгресі нам не потрібно мати голов, а тільки "моцні руки" до голосування!... Одначе я завжди ставився до цих справ поблажливо, подекуди й співчутливо.

Так було до останнього конгресу, що відбувся нещодавно в Нью Йорку. Українська пословиця каже: "Збанок так довго воду носить, аж вухо обірветься". . . І в моєму збанку таке вухо обірвалось! Притоку до цього дали "керівники" Трентонського місцевого Відділу УККА. На доручення Централі УККА, точніше її політруків, вони скликали на один тиждень перед конгресом "своїх хлопців", числом всього на всього 12 осіб на сходини, нехтуючи загально відомими постановами статуту цієї установи, тобто не повідомляючи про такі сходини інших ідейних і дисциплінованих членів Відділу УККА та платників УНФОНДУ. На цих сходинах обрано "делегата", що мав доручення піднімати на конгресі тільки руки до голосування. Коли я запитався згодом одного із членів управи Відділу, чому не запрошено на ці сходини інших членів Відділу, в тому числі мене, мою дружину та ще декількох платників УНФонду, мені дано відповідь, що ні я ні моя дружина не являємось членами Трентонського Відділу, бо. . . ми платимо свої національні датки прямо до Централі УККА в Нью Йорку. На подібне запитання

письмовою дорогою, звернене на адресу Екзекутиви УККА в Нью Йорку, після тридцять п'яти днів канцелярія Централі за підписом директора мгр. Івана Базарка подала мені дуже "соломонову" відповідь: "Кожний платник Національного Датку має право бути на всіх зібраннях Відділу, на якого терені проживає. Це також відноситься й до Трентону". . . Що мені "вільно бути" на зібраннях Відділу - то я це добре знаю. Та цього не знають, бо не хочуть знати, місцеві цадики від УККА, які разураз, нехтуючи статутом, роблять "свою діяльність", очевидно собі на славу", а УККА на шкоду! А за той час - конгрес відбувся, Трентонський делегат, разом з іншими такимиж колегами "делегатами", що мабуть були обрані такою самою дорогою і по іншим осередкам, на цьому конгресі піднімав руки до голосування і рішав про долю й недолю цієї установи. За мої гроші та без могого погодження!

Ні, цим разом навіть в мене, "тихого і ревного патріота", як це ми звикли говорити у Львові про таких "болільників на народному пасовиську" - терпець уривається! А ще як до цього додамо факт, що продовж двадцяти п'яти років наш "знаменитий і незаступимий" голова УККА-проф. Лев Добрянський ще й досіль не навчився достатньо нашої мови, то чи варто трудитися для такої установи та платити їй за таку "знамениту діяльність" важко запрацьовані гроші?! Бо чи це не є парадоксом, що вимагаємо від наших дітей, щоби вивчили рідну мову й не бовтали на публічних місцях по-англійськи, а "дорослому" пану професорові, що ще й одержує за свою "діяльність" платню, це приходить безкарно. Ні! Тут "щось шафа не грає"! Квоускве тандем, абутере, Дорогі Панове, пацієнція ностра?! Як довго, Дорогі Панове, надуживатимете нашу Терпеливість?! Іван Р. Костюк

НАШЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО під проводом д-ра А. Хребтовського помогло заложити Лікарське Т-во аж в Австралії. Також ідуть підготування до заложення такого т-ва в Англії, де вже є багато молодих лікарів. Коли б вдалося поширити сітку цих товариств, то ця лікарська інституція мала б право належати до ЮНЕСКО, що є частиною Об'єднаних Націй. Це був би великий наш успіх. Цєю дорогою мої ли б піти і інші наші професійні організації. Бо саме ці фацівіці різних ділянок повинні мати децидуючий голос в наших керуючих центрах. Тепер цього нема. Тепер їм навіть відібрали голос на конвенції УККА, але воно до цього певно йде.

Справи УККА

Продовження міркувань "XII Конвенція УККА" перекладаємо на пізніше, бо тепер маємо багато матеріалу на ті теми.

Зараз на початку "Заклику УККА" складає ти датки на потреби УККА хвалиться ця інституція, що проводить сильну оборону прав України. Де? Участь Добрянського у ВАКЛ?

При кінці жовтня 1976. р. відбулося в Неварку громадське віче, скликане місцевим Відділом УККА, для вислухання звітів делегатів на конвенцію УККА. Замітно, що на цілий ряд делегатів-референтів ні один не став в обороні "порядку" на конвенції УККА. Мгр. Дора Рак: "Так зле зорганізованого Конгресу вона ще не бачила. Багато витрачалося дорогого часу на зайві промови, перерви і самими нарадами Комісії. Був хаос із приділенням залу для Комісії. Паралоксальним було, що верифікаційну Комісію творили урядовці із канцелярії УККА. Номінаційна Комісія легковажила свої функції. Резолюції не були наперед опрацьовані. Правильника Комісії не було. Дивогляд парламентарний - Збори дали номінаційній Комісії уповноваження поза 12 конгрес" / "Свобода", 27. XI. 1976/. Інж.-арх. Тарас Ліщинський, старший пластунок, що брав участь в комісії молодечих організацій, яка відбула панель з дискусією: "Молодь не мала жадного впливу на хід Конгресу. Даремним було намагання молоді довідатися про відносини УККА до СКВУ..." Ширше реферував про неподобства др. С. Ворох, делегат Крайової Управи Лікарського Т-ва. Майже всі референти і дискутант давали неприхильну оцінку перебігу Конгресу. І це в місті, де понад половина громадянства не бере ніякої участі в УККА. Кажуть, що І. Білинський казав скликати наради ООЧСУ, щоб успокоїти громадянство. Розуміється, що на цій нараді очувців під наглядом Білинського Ворохові "попасть" найбільше.

Екзекутива й Крайова Рада УККА, хоч пізно - проти обов'язуючого статуту, відбули свої наради в дні 4. грудня 1976. Проти статуту ще дібрали трьох членів до Екзекутиви, яка тепер має аж 33-ох членів, замість кількох активних виконавців рішень, як це ви працювали професійні організації. Вибрано там також 4-и комісії, до яких обрано майже всіх партійників, поплентачів і послушних - щоб не було несподіванки. Комісія Жуковського-Гончаренка-Дзеровича-Рожанковської зникла - пощо партії досліджувати громадське життя, коли їй добре саме так, як є тепер.

"Свобода" зачала друкувати резолюції

В ім'я чого?

Будучи делегатом на XII-ий Конгрес УККА від Головної Управи дитячого хору 'Молода Думка', я мав нагоду бути присутнім на молодечому панелі Конгресу. Панель був цікавий; у ньому взяло участь 6 представників різних молодечих організацій - майже всі вони свobodно володіли гарною українською мовою. Панелем вміло провадив Ігор Раковський. Особливо приємно було слухати продумані ідеї Галі Климук /ТУСМ/ та, здається, наймолодшого панеліста Олесь Кузишина /Пласт/ - це справді відчувався щирий вислів молодої людини.

Зате виступ панеліста від СУМ-у, Аскольда Лозинського, надававсь радше до Комісії розгляду сучасного положення в Україні. Лозинський самозахоплено декламував довжелазні цитати самвидавчої літератури, стараючись доказати, що, мовляв, на нашій Батьківщині діє український визвольний, а не десидентський рух. Ще більш дивним у виступі Лозинського було те, що він надмірно підкреслював заслуги СУМ-у, як єдиної молодечої організації, яка, мовляв, дбає про національно-політичне, тобто, в його розумінні, патріотичне виховання молоді.

У дискусії я звернув увагу на сумнівну вартість такого твердження і про можливі від'ємні наслідки його. Я навів дуже аналогічний приклад спостереження відносно молодої людини, яка недавно прибула із нашої Батьківщини, диригента 'Молодої Думки', який на пресовій зустрічі вказав на нездорове явище серед дітей у хорі; дитина не вміє правильно відкрити рота, а вже знає, що вона належить до такої організації і що та організація є краща за інші.

В обличчі такої дійсності, я дуже дивуюся, чому кореспондент 'Свободи' із 12-13-го жовтня ц.р. прийшов до висновку /на якій підставі?/, що, мовляв, всі панелісти погодилися, що у наших молодечих організаціях, потрібне політично-суспільне виховання як засіб для зацікавлення молоді громадським життям? Я був на панелі і такої односторонності там не чув і не помічав.

Чи не вистарчало б нам дбати лише про

конгресу, яких конгрес не чув і не міг прийняти.

"Новий Шлях", орган УНО в Канаді, пером ред. Гайваса насвітлив перебіг конгресу очима бандерівського партійника з-під партії І. Білинського. Це одинока газета, що вибілювала цей конгрес-конвенцію.

Солженіцин - Мойсей?

Один професор назвав Солженіцина Мойсеєм, отже пророком, за яким слід йти. В тому самому часі, немов би для того, "щоб баламутство не ширилося,"-як то кажуть,-сам Солженіцин вказав на напрямок, куди він хоче йти і йде. Не знаю, чи нам з ним по дорозі?

Промовляючи в кінці травня в Гуверівському Інституті Стенфордського університету в Каліфорнії, завданням якого у великій мірі є советознавство, отже й русознавство, Солженіцин поставив цілковитий знак рівняння поміж своєю філософією і поглядами, чи вченням Ігоря Шафаревича, який, як знаємо з його писань в збірнику "Із-під брил" й інших, пропагує збереження "єдиної-неділюмої" Росії. Мало того, Солженіцин, закликаючи майже зі слізьми американських учених-істориків студіювати для "правильного розуміння" Росії "єдино-правильні" погляди Шафаревича, не спиняється на цьому а захвалоє "великіє реформи" для його країни царя Александра II, серед яких українцям найкраще відомі Валуєвський і Емський укази. Докоряючи американцям за "викривлювання"

правильне національно-суспільне виховання? Та ж існуючі наші чисельні молодечі організації, панелісти і ті, які не прибули на панель - це ж, в основному, прямий наслідок надмірно-амбітної політики їхніх батьків! Замість вихвалити одну організацію молоді за рахунок пониження іншої, краще було б подумати про шляхи до ніким не охопленої і навіть переоченої організаторами панелю молоді 3-ої і 4-ої генерації тут родженої еміграції.

Ділення молодечих організації по лінії партійного виховання є так само безпотрібне, як творення окремих відділів ОЖООЧ-СУ попри існуючий Союз Українок, або творення ТУСМ-у, як було вже Зарево і т.п.

Замість працювати по громадах разом, ми радше творимо окремі хутори та й глядімо із-за плота одні на других вовком. Во ім'я чого все те, дозвольте спитати?

Богдан Бідак

Від. ред.: Треба припускати, що кореспондент "Свободи" мав на думці інформувати молоді про наші громадські, політичні, наукові та всякі інші товариства, щоб в той спосіб приготувляти і заохочувати її до активної участі в нашому многогранному житті. Зцим ми всі будемо згодні. І до Лозинського треба підходити зі зрозумінням. Він поволі виходить із надмірної партійности, яку втовкли йому в голову партійні люди.

Історії Росії, за "тенденційне" твердження, що Росії чужа свобода, Солженіцин покликається на свободолобство в Київській Русі і серед вільного козацтва "південних рік", тобто Дніпра. Отже - все українське для Солженіцина "тоже наше".

Читаючи такі ревеляції Солженіцина, дивуєшся нашим деяким, визначним начебто, патріотам, що вони вперто не хочуть бачити справжньої природи цього росіянина, якому, як і Денікінові перед ним і кожному іншому росіянинові-монархістові, залежить в першій мірі на збереження імперії, а хахлам і малоросам, якщо тихо в гурті єдинонеділюмоє сидітимуть, діятиметься таке саме "добро", як діялося за Петра, Катерини, трьох Александрів і обох Микол: тобто потульних гречкосіїв не стрілятимуть, і не моритимуть голодом, але каратимуть і засилатимуть у Сибір тих, що будуть "бунтувать", як Шевченка колись і інших "мазепинців"-"самостійників"-"петлюрівців". А що Шевченка не погладив би російський "мойсей" по голові, видно з того, як пояснює Солженіцин поширення "ложної тенденції" про Росію, що вона країна "віковичного рабства". Виявляється, що таку неправдіву згідно Солженіцинові славу про Росію поширили такі автори, що навіть... російської мови не знали як слід, ті ж самі, виходить, погані націоналі!

Дивна логіка цього фаворита Микити Хрущова,- адже, щоб знати було про чорні діла Гітлера, не треба було обов'язково знати плинно німецьку мову; а щоб знати українцеві, що Росія, біла чи червона, тюрмою народів,- для цього не треба мати калужсько-пашехонської вимови. Для цього вистане й "хохлацько-малоросійського діалекту"...

Але читаючи таке, не дивуєшся, чому багато українців вважають виїзд російських "дисидентів" з СРСР "невипадковим". Солженіцин виїхав з усім своїм багажем: "двезжимим і недвезжимим імушенством", а наші дисиденти-герої мученики приречені на повільну смерть в каторжних таборах дикої російської півночі. Ані один-однісінький не видістався на волю! Багато чого іншого подібного можна прочитати в цій доповіді Солженіцина.

Повний текст промови надрукований в ньюйорському російському "Новом Журнале" кн. 123 за червень м-ць '76., п. н. "Слово на приєме в Гуверовском институте".

Л. Ш.

Присилайте матеріал вчасно, коли хочете, щоб був узгляднений в найближчому числі!

Високоповажаний Пане Редакторе!

Тому, що в поміщеному в "Свободі" з дня 18 листопада 1976 в "Повідомленні Президії УНРади" поміж подиктованими опозиційним партіям УНДО, УРДП і ОУНз услів'ями, на яких вони можуть приступити до теперішньої УНРади написано, що справа повороту УНДО до УНРади ускладнилась тим, що я в ході консолідаційних розмов оприлюднив дві наступні статті й тому треба, щоби разом зі зголюванням членів УНДО до УНРади я, або допичний партійний провід склав якусь заяву, яка зліквідувала би цей інцидент, то я прошу дуже помістити у Вашому часописі таку мою

З А Я В У:

1. Мої дві статті, названі в Повідомленні Президії УНРади наступливими, були дискусійними і прямували до привернення тих правних і моральних зазад, які лягли в основу нашого конституційного закону з 1948 р., а які після 6-тої Сесії УНРади зістали нарушені. Ними я нікого не образив.

2. Якщо однак члени теперішньої Президії УНРади назвуть ті місця з моїх статей, якими вони почувисч ображеними, то я перепрошу їх, але під услів'ям, що вони відкличуть і перепросять УНДО за цю обиду і моральну шкоду, яку спричинив нам в публичній опінії п. Ми кола Лівичий своїм листом з 22 листопада 1969 р., зачислюючи УНДО до неіснуючої групи партій "...які хотіли погодитися з реалітетом сьогоднішнього стану річей, залшаючи на боці потребу відновлення суверенної і соборної Української Народної Республіки, та які хотіли нав'язати діяльог з офіційними репрезентантами Советського режиму в Києві і навіть в Москві..."

Тому що ті неправдиві та обидливі твердження стали не тільки одною з причин вже біліт існуючої в УНРаді кризи, але й потягнули за собою зломання нашого конституційного закону, то я, стоючи ідейно на позиціях УНР, вважаю, що тільки анулювання згаданих неправдивих закидів як теж поворот до засад правдивої демократії, парламентаризму та політичної моралі приверне нам дійсну, а не подиктовану теперішньою штучною більшістю УНРади, консолідацію тих партій, які стоять на позиціях УНР і визнають потребу спільної акції за відновлення Української Народної Республіки.

З глибокою пошаною
Олекса Яворський
/Голова УНДО/

Справи УКЦеркви

ВАТИКАН. Ватиканські церковно-державні власті примушені підписати з італійським урядом новий конкордат. Католицьке віровизнання не буде державною релігією, в школах не буде обов'язковою наукою релігії, будуть допущені аборти і т.п. До цього допровадив прокомуністичний Ватикан. Ба, що більше. При перебранні повної влади комуністами, мабуть при найближчих виборах, всі церковні маєтності підпадуть націоналізації. Тому католицькі монаші Чини вже тепер шукають пристановища по різних державах, закупуючи приміщення для перенесення свого рухомого маєтку, головно архівів, щоб можна далі існувати. Українські посілості, закуплені й збудовані Блаженнішим, будуть забезпечені приналежністю до корпоратції "Св. Софії", що належить до ЗСА.

ТОРОНТО. о. О. Купранець, ЧСВВ, редактор місячника "Світло", перебрав міру /"Світло ч. 10/76/ В передовиці "Чому, брате, кривши душою?" написав таке: "Подібні до о. Ю. Федорова 'міркування' читаємо в церковно-суспільному тримісячнику 'Нива', якого редактором є о. мітра Петро Хомин, - редактор торонтоńskiej 'Нашої Мети' відомої з ворожого наставлення до Апостольського Престолу та Папи Павла." Це вже пахне доносом до Ватикану. Мабуть тому Ватикан кликав еп. Ізидора до вияснення, бо "НМета" є органом торонтоńskiej епархії. А таке обвинувачення, чи донос, таки не відповідає правді. Коли "НМета" містить критичні голоси відносно Ватикану і папи, то це відноситься до промосковської політики ватиканських масонів, а не до кат. віри чи моралі. І таку критику чує Ватикан зі всіх сторін світу від власних кат. владик і священників.

о. Г. Онуфрів в статті "Пришов до своїх, і свої не прийняли його" /"Вільне Слово з 13 лист. 1976/ критикує поступовання еп. Лостена і при цім так висловився про митр. Амброзія: "Помер митрополит Амброзій і, хоч про промерлого не випадає говорити нічого злого, то однак треба від цієї засади відступити, і над деякими болочими справами застановитися. Помер митрополит і забрав зі собою в могилу може не спокутуваний гріх, який тяжив на його совісті. Якраз може через нього сьогодні немає Патріярхату визнаного Вселенським Собором." Все чимраз більше знаходиться священників, які перестають боятися своїх зверхників і одверто виступають в обороні правди, в яку вірять. Нехай це візьмуть до уваги всі владыки, що насліпо три-

маються перестарілих канонів і карних приписів і йдуть разом із масонами проти УКЦ-еркви.

Ф І Л Я Д Е Л Ь Ф І Я. Тут змін нема. Є тільки дивні й суперечні собі потягнення єп. Лостена. З початку грудня видав заклад до переведення збірки "Дар Любови", "щоб ціла наша Архiepархія могла скласти Його Блаженству в місяці лютому, 1977 року, в день вісімдесятип'ятих уродин, гідний дар любови." Гроші відіграють дуже велику роллю, але в цьому випадку було б краще, коли б єпископ зложив заяву, що прилучується до всіх тих, що визнають Блаженнішого Патріярхом УКЦеркви.

Хто буде наступним митрополитом Філяд. Архiepархії і хто буде його іменува-ти - це питання, якими журяться вірні. На нашу думку найкращим був би мюнхенський єпископ Плятон Корниляк. Він довгий час був канцлером при Філяд. митрополіті, де відзначився тактом і вмінням виходити із трудних завдань. Він знає цей терен дуже добре і його любили священники і миряни. Дехто пише, що Ватикан хоче перенести на цей престол єп. Горняка, знаного войовника проти патріярхату, щоб покарати всіх патріярхальників. Та ця чутка не відповідає правдоподібності, бо масони не є аж такі нерозумні. Єп. Лостен, хоч, як кажуть, має гроші Та не має такту, запальчивий і те пер розсварився із вірними в першій мірі через брак належного підходу до справ. А колись навіть деякі патріярхальники думали, що з ним можна було б співпрацювати.

Н Ю Й О Р К. Будова нової церкви поволі проходить. Отця Гавліча, ЧСВВ, пароха церкви, назвала "Свобода" улюбленим. Може не всім улюблений він є, бо він твердий і упертий василіянин, послухний насліпо василіянській курії, яка в такій самій мірі послушна промосковським масонам Ватикану. І коли комуністи переберуть владу в Ватикані і підпорядкують Чин СВВ московському патріярхові Піменові, то він і тоді готов бути послушним - він жеж присягав на безоглядний послух. І тоді може прийти до того, що маємо тепер в Лондоні. Адвокат єп. Горняка розіслав активним патріярхальникам заборону входити до катедри, бо вона є власністю єпископа і він має право децидувати кого він хоче мати в церкві, а кого ні. Подібний стан може прийти навіть за кілька літ до Нью Йорку. А тому миряни повинні обов'язково домагатися як не співвласництва церкви, то бодай відповідним судовим актом, зареєстрованим в належнім уряді, що цею церквою мають право користуватися всі українські католики великого Нью Йорку. Коли італійські мо-

наші чини вже тепер забезпечуються, то чому наші ньюоркчани мали б на сліпо вкла-дати гроші без певности, що це буде на їх користь.

УКРАЇНСЬКИЙ РИМ. З нагоди 60-ліття священства Блаженнішого Патріярха Йосифа прийшло до Риму 7-х владик на 8-го грудня. Там попри звичайні церковні урочистості відбули кілька нарад і удалися до папи із просьбою визна-ти патріярхат. Папа цього не зробив з огляду на дальші переговори із московським патріярхом Піменом в надії, що він слідом константинопольського патріярха визнає першенство папи в Христовій Церкві. Ця надія є безнадійна, бо Піменом керує Москва /КГБ/, яка хоче знищити всяку релігію.

В цім всім є важне те, що владика зійшлися разом, неприсутні, як пише "Америка", прислали оправдання, говорили зі собою і вирішували різні справи. А що найважливіше, удалися до папи з просьбою про визнання патріярхату і визнання Блаженнішого першим патріярхом. Отже воля Української Церкви є мати власну самоуправу-патріярхат. Наша Церква йде утертим шляхом, як постали інші східні патріярхати - без згоди папів. Між владиками-учасниками нарад був митрополит Максим і адміністратор філяд. митрополії єп. Лостен, що має також своє значення. Може при цій okazji поладжено там деякі справи, в які вмотався єп. Лостен.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ бажаємо в першій мірі всім тим, що прислали нам такі бажання до редакції, як взагалі всім нашим читачам. Таких побажань не давали ми; бо коли дамо в грудневім числі, то деякі наші читачі дістануть ще перед груднем. А коли дамо в січевім числі, то читачі в дальших місцевостях дістануть його десь в середині січня, коли вже буде по святах і по Новім Році. Одне й друге не в часі. Тому ми їх не даємо, як і не згадуємо всяких національних річниць. На те є щоденна і тижнева преса. Не потрібно повторюватися й забирати дороге місце. Цього року на зміну подали ми платні побажання до "Свободи", "Америки" й "Народної Волі".

СЕНАТОР КВИК ОБРАНИЙ ДО КОМІСІЇ для наглядку за порушенням людських прав. Завдання не тільки почесне, але й дуже важне для нашої справи. Коби тільки не перешкаджав йому головний предсідник УНС, або коби він отрявся із того УНС і передав обов'язки до здібніших рук в цих справах, якими є Дідюк, Попадинець, Зорич, чи інші, якщоб вони хотіли перебрати.

Коментарі

Цей діл веде Дмитро КУЗИК

о. П. МАЄВСЬКИЙ, репрезентант Української Православної Соборноправної Церкви /Липківської/, також поставився з великою резервою до "Послання Патріярха Йосифа про поєднання в Христі" /"Церква й Життя" за квітень-червень 1976/. Пише він між іншим: "Не знаю, яким загальним Собором Української Католицької Церкви Преосв. о. Йосиф Сліпий був обраний духовним керівником всієї Церкви, з наданням йому титулу 'Патріярх', а знаю, що начальний Ватикан, а в ньому й сам папа, цього титулу за Митрополитом Сліпим не визнають і деякі свої власні єпископи, а з ними й священники-вислушники." Пояснює мо: Наслідник Митр. А. Шептицького є автоматично керівником всієї Української Католицької Церкви в цілм світі, як був ним безспірно сам митр. Шептицький - також без спеціального Собору. Єпископи УКЦеркви на своїм 6-ім Синоді в днях 19-24 лист. 1973 р. випрацювали одностійдно /компромісово/ статут патріярхату УКЦеркви і предложили його папі для одержання благословенства, чи прийняття до відом. Коли папа цього не одобрив, то о. Маєвський і ми мали б піти за папою і також цього, волі всіх наших єпископів, як і народу, не узнати? Таке становище репрезентанта Липківської Церкви є дуже дивним і незрозумілим, коли самі творці Липківської Церкви не послухали свого природного зверника Царгородського Патріярха і пішли за власним вибором і зливою дорогою.

І далі пише автор: "Митрополит Сліпий рекомендує, щоб зближення Церков почати від узгодження перекладів Св. Літургії і Св. Письма. Звичайно, це було б добре, але це є найменшою перешкодою в об'єднанні; головне, якій чужій церковній владі ми мали б підлягати, Певно, що ані римській, ані московській, навіть не царгородській, бо й ця остання продає нас найпотішому ворогові. . . . Дуже й дуже шкода, що наші провідні діячі, духовні і світські, як православні так і католики не можуть чи не хочуть зрозуміти тих величячих подій, що сталися з відродженням Рідної Церкви в Україні 1921 року. А доки вони цього не зрозуміють, то не бути ЄДИНІЙ Українській Христотій Церкві. Треба признати, що послання Митрополита Сліпого написане в патріотичному тоні, який кличе всіх українців до об'єднання, але він не каже під чийм прапором єднатися, мовляв, думайте як хочете". І під кінець радить Блаженнішому "проголосити явнo-славнo свою Церкву автокефальною-не-

Голос Читачів

Інж. М. Каплистий, Філадельфія: "Дуже втішила мене вістка, що Ви про мене згадали. Найважлиша те, що Ви передовсім цікавитесь долею Державного Центру і УН-Ради. Я належу до старої еміграції, вже почав дев'яти десятку і не можу вже так думати, як тоді, коли я воював. . . . Я знаю дра Яворського як воюка і як учасника Зимового Походу, тому радо бачив би його не як критика, а як беззастережного працівника в Державному Центрі."

Др. Р. Граб, Елізабет, Н.Дж.: "Вибачайте за слово, але у Вас мусить бути легкий б а л а г а н в Адміністрації. Я є Вашим передплатником вже майже рік, плачу точно передплату, а отсе Ви вже другий раз присилаєте мені оказове число і запрошуєте до передплати. Це або Ваш компютор навалив, або хтось в Адміністрації целебрував здорово свято індика. Очікую сичневе число."

ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ, голова УККА, вислав губернаторові Картерові "найсердечніші і найгорячіші gratуляції" з нагоди його виборчої перемоги над республіканцями. Від чверть століття Добрянський причисляв себе до твердих і ще дуже правих республіканців. Чи такому чоловікові випадає висилати аж такі най-най gratуляції. Не дивно, що такого чоловіка там у Вашингтоні не шанують. Це виглядає на слугу, що вірно служить своєму панові бо при нім живе. А коли його пана повалить противник на землю, то він його на землі ще копає.

ЛІОНИД ПОЛТАВА, емеритований чи безробітний журналіст, став головою АДУК /Асоціації Діячів Української Культури, бандерівської організації/. Є він спеціалістом все окрашувати і представляти в найкращому світлі. Навіть невдачну імпрезу у Вашингтоні. Побачимо, як він вив'яжеться зі свого нового призначеного йому завдання. * * * залежно від ніякої чужої духовної зверхності і бути вільними у Христі і в своїй многострадалній Україні.

Ми знаємо, що тепер Католицька Церква є в великих клопотах, що Царгородський Патріярх у великій мірі є залежний від могометанського турецького уряду і що Московський Патріярхат є вповні залежний, чи така на службі КГБ. Але як в цім випадку виповнити волю Христа, "щоб всі були одні", щоб вся Його Церква була під одним проводом, про це о. П. Маєвський не пише. А було б дуже цікаво, як він пропонує виконати цю волю Христа.

Завваги до споминів Кедрина

1

„Життя - Події - Люди“

Рудницький, Іван /Кедрин/ Життя - Події - Люди; спомини і коментарі.

Нью Йорк, В-во "Червона Калина", 1976, 724 стор.

Не є обов'язком приватних людей давати суспільності звіт зі свого життя. Вони прожили життя для себе - ніхто від них не має права вимагати рахунку. Інакше є з публичними діячами: громадськими чи політичними. Вони як провідники мають довг перед народом розрахуватися зі своєї роботи.

Мало хто з наших політичних провідників залишив по собі друковані спомини. Деякі навіть не винні тому. Померли нагло або передчасно: Симон Петлюра, Євген Коновалець, Мих. Грушевський, Микола Скрипник, Вол. Затонський, Степан Бандера, Іван Бугарний, Осип Назарук. Інші, як гетьман Павло Скоропадський, Андрій Лівницький, Роман Смаль Стоцький, хоч і досягли високого віку і мали нетрудне життя - занедбали свій обов'язок. Ще інші останні роки свого життя були так заняті громадсько, що не встигли. Краще було б, коли б Степан Баран останні роки свого життя посвятив мемуарам, а він мав таку феноменальну пам'ять і таке величезне знання, - замість тратити час в УН-Раді.

Мемуари публичних і політичних діячів творять скарбницю історичного досвіду нації. Мемуари зберігають і живлять історичну пам'ять нації. Допомогають дослідити минуле, зорієнтуватися в сучаснім, робити прогнози і плян на майбутнє.

Іван Кедрин - Рудницький хоч і не був політичним лідером, але був публичною особою, був провідним публіцистом, письменником, журналістом. Його велика книга є подією на нашій книжковій ринку. Книга, що заслуговує на старанну аналізу, як кожний документ найновішої історії України. Сподіємося, що таку аналізу дадуть наші історики сучасної України. Ми тут дамо тільки пару завваг для наших читачів.

Іван Кедрин описує події, яких був свідком за останніх 60-70 літ, або учасником. Як пресовий звітодавець, він описує події як обсерватор, як публіцист він інтерпретує події. Сам "історії не творив", був радше посередником між діячами, заняття, якому він посвятився до останніх років. Його спомини є суб'єктивні, про події звітує так як їх бачив і розумів. В життю він старався знайти компроміс - бути з усіма в приязних відносинах, про що він у багатьох місцях

виразно зазначає. Тільки з двома виїмками: католицьким публіцистом Осипом Назаруком і теперішнім головою УНДО. І. Кедрин несправедливо осуджує О. Назарука: закидає йому часті зміни переконань і орієнтацій. Це неправда. Ми всі знаємо, що в своїй молодості Назарук був соціаліст-радикал, можливо агностик, активний в обороні визискуваних наймитів в Галичині. Після 1920 року Назарук став віруючим християнином-католиком, консерватистом і монархістом, а в практичній політичній реалістом. В модерних часах такі конверзії є часті /а ще нині! / і ніхто на верненім тої зміни не ставить як закид. Відкіді, коли ми мали перед собою Назарука, ми знали кого маємо перед собою. То був чоловік окреслених поглядів: у своїх статтях і трактатах доктринальне оформування українського консерватизму.

Автор повісті-утопії "1984" Джордж Орвел висловився раз так: коли у своїх споминах мемуарист про себе не пише нічого злого, тоді ті спомини є підозрілі щодо своєї достовірності. І. Кедрин пише в тоні серйознім, без самоіронії про своє життя і діяльність, очевидно без згадки про свої помилки. А він же - продовж всього свого життя був інтегр. частиною в ундівськїм провіді в Зах. Україні, а потім укаківсько-а-секураційного естаблїшменту в Америці. Мимо того, що часом старався дистансуватися від своїх "босів", то в громадськїм переконаннї він стояв по "офіційній" стороні "барикади". Зрештою, не є нічого в принципі злого ані етично ані соціально стояти по стороні офіційних чинників.

Один чи два рази він заявляє, що був єдиним "соборником" серед Галичан /ще виїмок робить для Е. Коновальця/. Як таке можна говорити. І. Кедрин хїба жартує. Що значить "соборництво"?

Добре, що приятели автора спонукали його написати ті спомини. Можливо то заохотить інших політиків, діячів, хліборобів, робітників. Для будучого історика новітньої історії спомини І. Кедрина будуть підсобним підручником до історії українців в Польщі в роках 1920-1939, джерелом для дисертацій, магістерських тез, що дуже улекшує розшуки за додатковими матеріялами.

Недостатки книги найкраще знає сам автор. Всі критичні завваги писані чи мовлені не обнижать вартости споминів ані заслуги автора, мимо того, що вони написані на поспіх, мимо того, що містять різний щодо гатунку матеріял.

Е. Перейма

Наступного року припадає 50-ліття матури коломийської гімназії. Є нас на території Америки й Канади около 20 осіб, що здали матуру в 1927 році. Є також около тільки, що здали матуру рік пізніше. А що ці класи жили дуже близько зі собою і працювали спільно по різних гуртах - пластових, есперантських, шахових і інших, то є пропозиція, щоб в 1977 році в літі скликати з'їзд всіх їх разом із жінками, синами, доньками, невістками, зятями і численними внуками десь на Верховині.

Проситесь всіх заінтересованих подати до редакції "НГолосу" свої сугестії відносно такого з'їзду, щоб було можна створити відповідний комітет.

По батькові

Тепер опишу Вам про ім'я по батькові. Я була у Львові 1969 р. На однім прийнятті зібралось понад двадцять осіб. Розмовляли весело, бо була родина і знайомі. В однім моменті я запитала: "Чому ви не говорите між собою по батькові?". Запанувала глибока мовчанка. Тоді впало питання: "А чому ми маємо уживати такої форми?". Я відповіла "бо це українська форма". На це я дістала таку відповідь. "Якщо б це була українська форма, то чому наш уряд тим, що цієї форми не вживають причіпає ярлик буржуазного націоналізму?".

Другий випадок: У Києві по прийнятті в ресторані, де виступали наші музики і співаки з Фільгармонії, я розмовляла з тими студентами. В однім моменті я запитала: "А чому ви не вживаєте форми по батькові?" На це дістала відповідь: "Або що, ми кацали, щоб уживати?". Думаю, що вистарчить. Я була дуже вдоволена, бо не зношу тої форми - вона для мене чужа і осоружна.

О. Ш.

МІСЦЕВИЙ КЛЮБ УДР у Неварку мав свої перші сходи 3-го грудня 1976. Реферували мгр. Р. Ільницький і Роман Купчинський. Присутніх було 25 осіб, а між ними і знана нам студентка активістка Уліта Ольшанівська.

ДР. А. ФІГОЛЬ мав реферат в Нью Йорку на основуючих сходах УДР в п'ятницю 10. грудня 1976. Співдоповідачем був його заступник в УДР на Америку й Канаду мгр. Р. Ільницький. У висліді доповідей і дискусії вибрано організаційний комітет в складі - Инж. Л. Пахолок, Др. О. Волянський, С. Кулик і докторант Рейнарович. Присутніх 32 особи.

"Н. Голосові" доброзичливо раджу не робити експериментів зі "студенем". - Слово "студень" є в українській мові. У словнику Грінченка студень це грудень. І за Грінченком ряд інших словників, однаково - київських і галицьких. У Голоскевича /Нью-Йорк 1955/ студень це січень. А в "Н. Голосі" - листопад. Календарного хаосу маємо вже досить і без "студеня".

Таксамо доброзичливо раджу залишити масонів. Я - не масон. І не маю нічого спільного з масонами. Ото ж можу сміло говорити в цьому питанні. "НГолос", помістивши в 2-х номерах матеріал про масонське засилля в Католицькій Церкві, впав жертвою дезінформації. У ЗСА до нього не перевівся меккартизм /погоня за відьмами/ і не швидко переведеться. З другого боку - на Заході діє широко розгалужена сітка того відділу КГБ, який має завдання дезінформувати й хаотизувати громадську думку т.зв. буржуазного світу, щоб у каламутній воді ловити свою рибку. - Масонський рух є і діє далі. Він пройшов значну еволюцію. І сьогодні він - радше антикомуністичний ніж антикатолицький. Під владою комуністів заборонений. Він поширений і впливовий зокрема у ЗСА: кілька мільйонів членів, у цьому багато президентів держави. Коли різні американські мафії полагоджують свої порахунки одні з одними, то я не виджу глузду, чому в це мають ангажуватися українці. Чи нам потрібний іще той фронт, коли маємо зосередити всі сили на оборону перед наступом російського великодержавного шовінізму?

Михайло Добрянський

Від ред.: Зі студнем можна йти в компроміс, або погодитися на занехання його, як радить нам наш кол. Л. Ломіш. Але із занеханням справи масонерії - тяжко. Ми дістаємо все нові докази на її шкідливе діяння. У Франції вже зібрався гурт кат. священників, щоб прояснити чи викинути масонів із Ватикану. В Америці ми є під тиском писемним і телефонічним з боку римо-кат. священників перевести статтю з "НГ" "Масони опанували Ватикан" і вислати цей переклад на англійську мову всім кат. священникам і єпископам. А це дуже добра нагода спопуляризувати наш патріярхат.

МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ, през. УНР в екзилі, в товаристві о. мтр. прот. Б. Желехівського, перебуваючи на американському терені, зложив куртуазійну візиту ген. П. Шандруківі. В розмові були порушені справи консолідації на базі УНРади, які тоді були дуже

Вага молоді

Високоповажані Панове!

Оце вже другий рік читаю Ваш місячник і ніяк не можу надивуватись, звідки він взявся. Майже два роки часу забрало мені, щоби перекозатися, що часопис, хоч і скромний, але поважний, який ставить собі "неможливе" завдання, перевиховати нашу політичну "думку" чи пак філософію.

Ще здається 1952 р. остерігав Вассиян перед злочинною політикою "нацреалізму" - вихвалювання беззастережно всього, що "наше" при рівночасному замиканні очей на всі наші недомагання -, але голос його пролунав в порожнечі і загубився. Тепер Ви пробуєте це робити. Це добре, та тільки таки доволі пізенько!

Ну, але добре, хоч і пізно! Одначе 8 літ праці по тій самій лінії показує, що Ви, розуміючи труднощі на шляху до наміченої цілі, таки змагаєтесь іти вперед. Тому прошу дозволу долучитись до Вашої групи.

Це не означає одначе, що я вповні погоджуюся з Вами і з Вашою програмою. Основна різниця між нами це об'єкт діяльності і праці. Не вірю, щоби по 30-ти літах можна когось в чомусь переконати чи чомусь навчити. Ото ж у мене вся надія на молодь. Її треба рятувати від згубних впливів аморальності нашого не тільки політичного, але і суспільного життя. Рятувати ж можна не пустими, хочби для нас і найдорожчими фразами, а прикладом праці. Зрештою, думаю, Мороз Валентин і Шумук Данило спрецизували цю методу і словом і ділом доволі ясно, хоч і боляче.

І в очікуванні Вашого цінного місячника
остаю з пошаною В. Кузь

Хто повалив справу патріярхату

На літніх курсах Українського Католицького Університету ц.р. /1976 р./ о. проф. І. Нагаєвський викладав нам про український патріярхат. На закінчення викладач розповів нам як це сталося, що Вселенський Собор Ватиканський II прийняв з аплявсом внесок тодішнього митрополита Йосифа Сліпого, а формального затвердження не дано.

Цілий єпископат нашої Церкви схвалив дати внесок про встановлення патріярхату Української Католицької Церкви на Вселенському Соборі Ватиканському II. На цій підставі тодішній митрополит Йосиф Сліпий такий внесок поставив, а отці Собору прийняли з аплявсом і повстанням з місць.

На перерві до кардинала Оттавіяні підій-

шли обсерватори з Москви і заявили, що залишають Собор, бо вони тут приїхали під умовою, що не буде жадних ухвал проти Советського Союзу, а Український Патріярхат таким являється.

Кардинал Оттавіяні просив їх залишитися, а він цю справу напевно полагодиць.

Кардинал Оттавіяні звернувся до бл. п. архієпископа Івана Бучка написати листа, що він не є згідний з внеском митрополита Йосифа Сліпого. На це архієпископ Бучко відповів, що він згоджується з тим внеском на сто відсотків і тому не може бажаного листа написати.

Тоді кардинал Оттавіяні звернувся до василіянів оо. Миськова і Великого і вони погодилися йому ту справу полагодити. І так трьох василіянських владик бл. п. Сенишин, Горняк і Мартинець підписали бажаного листа і тим унеможливили обговорення внесення про український патріярхат Отцями Собору. -
Оксана І. Щурова

"НОЗИЙ ШЛЯХ", велика надійна газета великої організації УНО з Канаді, зовсім не має репрезентативного вигляду. Папір, а на нім знімки, понище всякої критики; Тяжко читати, чи розпізнати. Чому хтось там із тих видавців, про яких кажуть, що вони в більшості багаті, чому вони не постараються про поправу. Ми рахуємо, що цей орган УНО був би помічним у прочищенні захмареної атмосфери. А тут "Народна Воля" приносить новину, що обов'язки головного редактора цього тижневика виконуватиме Ярослав Гайвас, знаний на терені ЗСА як про-бандерівський мельниківець. Коли б він не змінився, то можемо погратулювати канадським бандерівцям нового успіху. Та хочемо вірити, що ред. Гайвас, здібний і працьовитий партійно-політичний діяч, не заведе унівців.

"ІСТОРИЧНО-МЕМУАРНИЙ ЗБІРНИК ЧОРТКІВСЬКОЇ ОКРУГИ" прислала до нашої редакції пані Ольга Соневицька - на щастя без рахунку. Бо ця грубезна книга, як давніші євангелії, така велика, що з неї можна зробити три великі книги. Може хтось із чортківців знайдеться, щоб подав нам до публікації належну оцінку. Але незалежно від цього нехай оті всі із околиць Чорткова, Копичинець, Борщева і Заліщик замовляють цю книгу, в якій і себе зможуть знайти, у пані Ольги - адреса: 62 Eisenhower Dr., Yonkers, N.Y. 10740

Читайте "Наш Голос" від дошки до дошки! Тут все знайдете щось нового.

УЧАСНИКИ ЗАСІДАННЯ ШИРШОЇ ПРЕЗИДІЇ СКВУ

Сидять від ліва: І. Білинський, Я. Лисогір, сен. П. Юзик, Митрополит Кир Максим Германюк, о. д-р В. Кушнір, о. д-р С. Савчук, і М. Плавюк. Стоять від ліва: І. Базарко, д-р Б. Гнатюк, інж. А. Качор, мгр І. Іванчук, д-р С. Яр. Кальба, д-р С. Радчук, д-р Ф. Мартинюк, д-р П. А. Кондра, А. І. Яремович, Р. Бабух, і Новосад і д-р Ю. Даревич. Справа сидять: пані А. Вах і мгр Ю. Шимко.

РОБИМО ВИЙМОК і цим разом подаємо фото учасників ширшої Президії СКВУ. Виймок тому, що ці фота були подані вже в обох денниках. А подаємо тому, щоб наші читачі знали склад оцюю поширеної Президії, яка колотить і доводить до упадку громадську світову централю. З самого переду зліва - це укаківський естаблішмент, що повалив репрезентацію СКВУ при Об'єднаних Націях. Президія СКВУ була тут примушена отсею поширеною Президією відкликати своє обвинування укаківського естаблішменту. Все

зроблене під примусом не має вартости - дійсність остає дійсністю, але можливо за цю уступку УККА приобіцяв дати щось із залеглої вкладки до СКВУ. При цім варта додати, що до поширеної Президії належать представники з інших частей світу, а тут на образку маємо тільки з Канади і зі ЗСА. Ті інші, які потвердили б осуд, не могли взяти участи в засіданні навіть через повновласті, бо їм такого права не хоче дати американський естаблішмент. Отже на фото є лиш частина поширеної Президії СКВУ.

Др. А. БЕДРІЙ призначений ВФронтом, як нас повідомляють, пильнувати сумівську й тусмівську молодь, щоб трималась партійної лінії. Старші сумівці стали вже не тільки татами, але й багато з них є вже дідами - їм політичного провідника непотрібно. А з молодшими, то справа безнадійна; вони виховані у школах в демократичному дусі і ніяк не дадуться підтягнути під лінію партії чи підпартії І. Білинського. Отже завдання Бедрія тяжке. Це саме відноситься до всякої молоді. Наш провід ще не знайшов правильного підходу до молоді і ми тратимо її.

"КРОПИЛО", протипатріархальний сороміцький памфлет авторства о. Соловія, ЧС-ВВ, як це доказав редактор "Мирянина", дальше появляється. Цим разом у віршованій формі із супровідним письмом підписаним редактором О. Зінкевичем, головою видавництва "Смолоскип", який заповів у "Свободі" карне доходження. Дивує нас тільки, чому Чин Василіян не згальмує свого члена від цього авторства.

*****
Прозимо про нові адреси знайомих і при ягелдів, щоб їм вислати оказове число "НГ".
 *****

ГОЛОВНА УПРАВА ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА

До справ конвенції УККА.

1-го листопада, 1976.

До усіх членів Українського Лікарського Товариства Північної Америки

Дорогі Колеги!

В дні 28-го жовтня, 1976 року відбулося в Чикаго поширене засідання Головної Управи, Контрольної Комісії та Товариського Суду У.Л.Т.П.А., на якому між іншими дуже ґрунтовно і обширно розглянено і передискутовано справу XII-го Конгресу У.К.К.А. та становище делегації У.Л.Т.П.А. про ролі нашої організації в системі і в діяльності У.К.К.А.

Справу реферував д-р А. Хрептовський на підставі свого досвіду на засіданнях Політичної Ради, постійного телефонічного контакту з членами нашої делегації підчас Конгресу та листа від д-ра Р. Осінчука. Далі звітував д-р М. Харкевич, який був делегатом Головної Управи та брав участь в перших двох днях Конгресу. Вкінці присутні заслухали магнетофонний звіт про передконгресові наради, хід самого Конгресу та генезу згаданого рішення від д-ра С. Вороха, голови Делегації Українських Академічних Товариств, якої У.Л.Т.П.А. є членом. Однак, щоб не давати претекстів на ніякі протести, так д-р Ворох, як і другий наш делегат, член Політичної Ради, д-р О. Волянський, виступали виключно від імені У.Л.Т.П.А.

Присутні члени керівних органів У.Л.Т.П.А. одногolosно і беззастережно ствердили, що наша делегація діяла в добрій волі виконуючи постанови представників У.Л.Т.П.А. в попередніх Конгресах спрямовані на покращання праці, росту й розвитку нашої центральної організації, якою є У.К.К.А., та уможливлення впливати на кращу працю цієї установи українському загалові, а в першу чергу платникам Українського Національного Фонду, між якими українські лікарі ведуть перід, про що переконливо говорять списки Українського Національного Фонду та списки на всі інші національні цілі. На неофіційну заувагу одного з чільних людей з керівних органів У.К.К.А., щоб "лікарі більше давали, а не пхалися до політики", відповідаємо, що українські лікарі завжди були і є в першу чергу українськими громадянами і патріотами. Вже з натури своєї праці, вони постійно стічаються з кризовими ситуаціями і мусять постійно виносити часто дуже важні рішення, далі, знаючи краще як хто інший людську психологію, мають право і прерогатив співпрацювати у веденні наших

центральної організації.

Присутні ствердили, що організатори Конгресу, знаючи про існування т.з. внутрішньої опозиції, подбали про зорганізування часами безкритичної більшості та створення такої ситуації, в якій меншості залишалася одинока альтернатива, а саме мовчати. З якихось нікому незрозумілих причин, організатори вперто постаралися на превелику шкоду для цілого Конгресу перепхати на предсідника Конгресу людину непопулярну, неопановану, автократичну, яка своїми інтерпретаціями забрала дорогу, львину частину Конгресу. Цей предсідник подбав, що коли була поставлена пропозиція згідна зі статутом та правильником Конгресу про таємне голосування, пропозиція ця, коли всі деклямували про демократичні права, в найбільше недемократичний спосіб була переглосована. При вирішуванню справ змін статуту, над якими люди доброї волі, фахові правники, працювали довгий час, оборонці старого порядку, організатори Конгресу, не здохулися на ніякі уступки чи компроміс, щоб злагіднити емоційну атмосферу Конгресу та заохотити т.з. опозицію до дальшої конструктивної співпраці. Виключення голосників та гашення світел тоді, коли предсідник У.Л.Т.П.А. складав перед XII-тим Конгресом заяву про тимчасове залишення керівних органів У.К.К.А. нашою організацією, ледве може бути оправдане, та мусить вимагати дуже багато доброї волі, щоб повірити, що вину поносить адміністрація готель.

Головна Управа, Контрольна Комісія та Товариський Суд одногolosно погоджуються, що в повій ситуації одиноким правильним рішенням нашого голови та конгресової делегації було саме їх рішення про тимчасовий вихід з керівних органів У.К.К.А. аж до вирішення цієї важливої справи пленумом З'їзду Делегатів, що має відбутися в місяці травні 1977 року в Чикаго.

В дальшій дискусії, більшість присутніх заявила за цим, щоб не чекати на остаточне рішення аж до травня 1977 року. В генезу цього, рішення лягли два факти. Було би недоцільним справу У.К.К.А., яка й так є досить емоційна, ставити на З'їзді Делегатів, якого програма і так є переладована, через що може потерпіти так самий З'їзд як теж Наукова Конференція. Члени керівних органів У.Л.Т.П.А., розуміючи важливість ситуації мимо почуття організаційної, а то час-

Лев Добрянський спільником

Washington Observer 192 з 15. січня ц.р. вчислює різні нечисті і погані діла спритярів, які, не маючи нічого іншого як тільки списки адрес, дороблюють великих маєтків. Вони висилають заклики складати датки на різні добродійні й політично-патріотичні цілі - Нелегальний Біблійний Фонд, З'єднаний Поліційний Фонд, Негайна Поміч Західній Африці і т.п. І при цім вчислює кількох таких осіб, а між ними головного спритяра, бровкера Петріка Гормана, який визичив украдену листу "Ліберті Лабі", що скінчилося судовою скаргою проти нього.

Цей Горман створив навіть "Приятелів ФБІ" для збірки \$400,000.00 і видістав у актора ФБІ, Єфрема Цимбаліста, підпис під апель до громадянства до складування грошей на цілі ФБІ. Цимбаліст, зорієнтувавшись в чім справа, відтягнувся з того бізнесу, називаючи ту збірку ошутьом. Навіть покійний Гувер, голова ФБІ, кілька разів заперечував якийбудь зв'язок ФБІ із тими "Приятелями".

В однім місці тої публікації у Вашингтоні стоїть написано: "Едвардс і інший спільник Гормана, Лев Добрянський, описані мексиканськими анти-комуністами як "фанатичні сіоністи"; їх /мексиканців/ заманено

то особистої кривди, ставлять добро зорганізованої української громади понадусе, розуміючи, що там де нас нема вирішується часто про важливі справи без нас, рішили створити спеціальну комісію в складі якої є д-ри М. Харкевич, В. Трухлий, П. Демус, М. Коленський, С. Ворох, О. Волянський та Екс Офіцію Голова У.Л.Т.П.А. А. Хрептовський, якої завданням є цілу проблему ще раз точно перестудіювати, та порозумітися з відповідними людьми чи організаціями. Комісія ця має вимоги від теперішних керівників У.К.К.А. пошанування прав меншости, зокрема коли нею є українські інтелектуалісти, далі дбати над удосконаленням статуту, придержуватися на ділі демократичних принципів та створити на терені керівних органів У.К.К.А. атмосферу співпраці, а не диктатури більшости. Коли ці передумови будуть сповнені, на пропозицію цієї комісії та в порозумінні з іншими Академічними Професійними Товариствами, керівні органи У.Л.Т.П.А. можуть рішити про включення нашої організації в систему праці чи керівних органів У.К.К.А.

д-р Мирослав Харкевич д-р Ахіль Хрептовський
Голова Комісії

Голова У.Л.Т.П.А

в одну участь збіркових трюків, що відбулися минулого року у Вашингтоні."

Подаємо до відома цю компромітуючу для українців вістку, що прилюдно написана і про яку знають теж наші прихильники й наші ворогі. А Лев Добрянський, член твердого ядра укаківського естаблішменту, уперто підтримуваний Ігнатом Білинським і його партією, репрезентує нас всіх, як він часто узурпує заявляє, так перед урядом у Вашингтоні, як і серед чужинецького народу, аж до Формози і Японії включно. Може й тому цю публікацію прислав нам союз національностей у Вашингтоні, мовляв - дивіться хто є вашим "очолителем", згд. підшукайте іншого.

Ми вартість і "впливи" Добрянського у Вашингтоні знали від-давна - про це ми нераз писали; в тягу чверть століття не міг він видістати марки Шевченка, якої нераз домагалася так централя УККА, як і її відділи. А виступи деяких американських політиків, запрошених проф. Л. Добрянським, були добре оплачувані з каси УККА. За гроші чи на передвиборчу саморекляму може кожний із наших політично-партійних діячів приводити американських конгресменів чи сенаторів, які зі свого становища в уставодавчому тілі не мають децидуючого голосу в урядових установах.

Від ред.: Є це передрук із "НГолосу" ч 5/75. По виявленні цієї афери, незаперченої Добрянським, ми сподівалися, що він сам зрезигнує з головства УККА. Перед останньою конвенцією УККА ходили чутки, що він вже не хоче кандидувати. Але виїшло інакше. По його промові в англійській мові - розуміється, бо української не знає, - дістав гучні оплески - плебеям чи нащадкам недавніх невільників все імпоує більше "панська" мова, чим своя рідна - оце все спонукало нас поновити це відкриття.

ТРИРАМЕННИЙ ХРЕСТ таки є питоменний православний український, як це спростовує ред. Кушинського о. прот. Ю. Красевич на підставі студії митр. Огієнка-Іларіона. /"НГ" ч. 12/76/. На це звернув нам увагу мгр. Я. Щербанюк. На його запит в цій справі до Олексі Повстенка, автора великої люксусової книги "Катедра св. Софії в Києві", дістав здецидовану відповідь, що український історичний хрест України був одно-раменний. І справді численні образки св. Софії в його книжці всі мають однораменні хрести.

Редакційні викрутаси

Редакції й Адміністрації
українського тижневика "Поступ"
418 Абердін Аве., Вінніпег

Шановні!

Посилаю чек на 30,00 за посилку Вашого тижневика. . .

При цій нагоді, хочу звернути увагу, що Ваша газета має писати щиро правду про всі справи, а особливо про нашу Церкву, про Український Патріархат і про Патріярха. З писань у ній про відвідини Блаженнішого Патріярха Йосифа виглядає, що Ви не знаєте на котру ногу ступити. . .

Потім, - у редакційній статті "Батько Української Церкви й Народу між нами" в ч. 44 /885/ з 14-го листопада, 1976 року, хитро або припадком, але всетаки нещасно написано два останні речення, що нагадують мову дельфійської Сибілли: "Ібіс, редібіс. . .". Ці речення наведу для наглядності двозначної думки їх автора. Вона з одної сторони старається задоволити почування вірних, що всією душею стоять за об'єднану Українську Церкву, а з другої тих, що проти Блаженнішого Патріярха Йосифа, а ще більше, на всякий випадок, викрутяться від певних санкцій вищої церковної влади за визнання його дійсним Патріярхом.

Цитую: "Мусимо будувати Патріярхат цеголка-за цеголкою, кожний на своєму місці, ВСІ РАЗОМ І В ЄДНОСТІ під проводом нашого Патріярха й його Постійного Синоду. Патріярхом наших сердець, наших душ - це Первоієрарх Кир Йосиф."

Перше речення, хоч назви в ньому писані з великої букви, говорить про абстрактний Патріярхат, про такого ж патріярха й такий синод. Патріярхат ще треба будувати, коли в дійсності ми його маємо, а також Патріярха в особі Ісповідника Віри, Блаженнішого Отця Йосифа Сліпого.

Друге речення говорить, так для потіхи, що за час того будовання патріярхату маємо добродушного дідуся, що є патріярхом душ і сердець, але не Помісної Української Католицької Церкви.

Для писання тих речень, або його хлібодавця, ще треба ждати на той патріярхат майже в безконечність, або поки аж чудом на його існування дасть свою ласкаву згоду Москва.

Будьте відважними і щирими українцями-християнами. Не бійтеся висловити правду й постояти за неї. Пишіть прямо, щиро і ясно. Не обдурюйте людей і свого сумління.

Здоров'я і всього добра бажаю Вам.

Хай ласкавий Господь благословить Вас і помагає Вам і Вашій відповідальній праці

ДОВІДНИК ПРО СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ А.

Бензона появився у Франції м.р. Російський журнал "Вестник" передруковує його зміст в московській мові. Подаємо тут найбільш суттєве для нас: "Немає сумніву, що на випадок послаблення радянської влади відпадання неросійських народів відбудеться негайно і рішуче." А нам А. Білінський радить слухати Москви. /Нотатник ч. 9/

"КЛИЧ НАЦІЇ" ч. 4 /30/ цим разом поставився легше до Я. Стецька. В статті "Невмиручість акту 30-го червня" пише між іншим: "В ході війни, завдяки діям ОУН і УПА, великі частини української території були звільнені з ворожої окупації і керувались вони законами української влади, згідно з волею висловленою в Акті 30-го червня. . . . Акт 30-го червня видержав історичну пробу і зумів дати насагу до безупинної боротьби, яка триває 35 років і триватиме. . .". Де ж були ті великі частини? Хто й коли зложив закони української влади? Та ж відома річ, що командант УПА, Р. Шухевич, зігнував цю владу, здемократизував цілий порядок і створив законодавче тіло - УГВР, яке вилонило нову владу, яку сам очолював і під тою владою боровся аж до своєї смерті. Хто буде шанувати наших спомини, коли ми будемо писати такі неправди. Подібна приповідка каже "Фантазуй та міру знай!"

"УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ і нарід за Карпатами" - це ширша розвідка /264 сторін великого формату /із додатками/, яку опрацював інж. Сава Зеркаль. Ми звернулися до двох закарпатців, щоб подали нам до публікації цікавіші місця із евентуальними заввагами.

ЗА ЖОНАТИМ ДУХОВЕНСТВОМ вже виступили навіть римо-католицькі єпископи Полудневої Африки /чорної/. Зібраний їх синод у складі 300 осіб у Дербан звернувся до папи не тільки за жонатим духовенством, але також за приверненням права тим, що одружилися по висвяченні. Просимо звернути увагу на синод із 300 осіб. Отже чорним дозволяє Москва почерез Ватикан відбути синод, а УКЦеркві забороняє.

КОЛИСЬ ДУЖЕ ГОЛОСНИМИ були середню-йорської молоді Ярмо Кошів, Юрій Карпінський, Юрій Савицький, молодий Ільницький та інші. Де вони є тепер, що нічого про них не чувати?

перед Ним і перед Українським Народом.
о. мітрат Ярослав Гайманович
П.С.

Копії цього листа посилаю до інших українських газет.

Передплата "Нашого Голосу" на 1977. рік остає та сама, що була в 1976.р., хоч ціни паперу, друкарні й пошти пішли вгору. За те "Наш Голос" не вийде за серпень, щоб дати можливість редакторові дещо відпочити. Вересневе число буде дещо збільшене.

Незможні емерити можуть платити тільки половину передплати, на що налягає поштовий уряд, в певних випадках тільки \$1.-

Річник "Нашого Голосу" за 1976, рік, опрацьований в Тверду окладинку зі золотими буквами, можна замовляти вже тепер. Ціна \$6.- з пересилкою. Ще є кілька річників 1975.

Передплату зі всіх сторін світу можна посилати у всякій валюті Також готівкою, хоч найкраще поштовими переказами. Канадців проситья посилати такими переказами з зазначенням, що це є американські долляри.

Червона печатка "Пригадка" означає, що треба відновити передплату. Але просимо не чекати аж на цю печатку, а відновляти вчас.

Просимо даліше подавати нам адреси для висилки оказових чисел. Просимо приєднувати нам передплатників при всякій нагоді. Наша праця не є заробкова. Ми працюємо безплатно для поправи нашого збірного життя.

Зміни адрес просимо подавати на час до Адміністрації із залученням одного долляра. Не вистарчає подавати цю зміну тільки на пошті, бо пошта завертає посилку другої кляси /наш місячник/ до Видавництва, за що каже заплатити 35 центів від кожного числа.

При всякій нагоді - свята, іменини, христини, річниці і т.п. робить дарунки своїм знайомим річною переплатою "Нашого Голосу". Він буде пригадувати Вас добрим словом через цілий рік, а за наступний рік вже заплатити сам.

"Збірник Документів АУА" вислаємо всім охочим записатися із нами за 50 центів.

Коли одержите два примірники того самого числа "НГолосу", передайте один з них як оказове число найближчому сусідові. Коли дістаємо списки людей з різних сторін, трудно є нам перевірити точно всіх, чи вони вже дістають наш місячник.

"Наш Голос" не є ще одною газетою і жадній не робить конкуренції - він доповнює кожному з них.

Читайте "Наш Голос" від дошки до дошки! Там все знайдете щось нового, чого не знайдете в вашій газеті. Маєте на це читання цілий місяць часу.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ РАДЯНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ постав також в Англії. Осібний комунікат подає його загальні цілі.

Боже мій, як тоті часи міняються! Що вчора було дивне, а то й смішне, нині вже стало "нормальне". . . Як я тому 25 років прибув на оцю вільну землю Вашингтона і переїхався тоді раз ровером по місті, то діти ставали на вулицях і показували на мене пальцями, мовляв, дивіться, старий чоловік їде ровером! А я ще тоді, можна сміло сказати, зовсім не був старий. . . А тепер, коли вже я дійсно постарівся, сяду на ровер і ніхто на мене й уваги не зверне. . . Сідаю на ровер тому, бо в нас на селі казали: "Як тобі по п'ятдесят, то собі сядь!" Вправді на ровері то я собі ніби сиджу, а ноги йдуть, але всетаки то називається, що я їду. Тай виглядає воно по спортовому, по молодецьки.

А оце недавно трапилася мені з тим ровером пригода. Часи тепер такі настали небезпечні, що на вулицях малтретують молодики людей, головню старших, пенсіонерів. Чіпляються молодики тих сеньйорів, а ще частіше сеньйорів задля легкого грабунку. Нераз при тому ще й тяжко побивають, а це вже задля того, щоб мати, по американському сказавши, "фан", або по нашому, моральне вдоволення. . .

Ото ж недавно в білий день, чорні молодики жрабували в мене мій ровер. Признаюся, що я не дуже то вже й страждав з того приводу. Перш за все, мене не побили при тому грабункові, а по друге, ровер був старий, а ще до того жіночий. Коли я той ровер знайшов був між закиненими старими речами в своєму гаражі, то я спершу хотів був дати його відновити, але властитель крамниці з роверами заправив за віднову таку високу ціну, що я рішив їздити на старому доробалі так довго поки воно витримає.

Після того грабунку, кілька днів я ходив за своїми справами по місті піхотою, але збагнувши, що воно незручно, став розглядатися по крамницях за новим ровером. Вступив я ото до одної такої крамниці й питаю крамара, чи він має на продаж також і уживані ровери. Завів мене між ті ровери "з другої руки", дивлюся я й очам своїм не вірю. Пишається там мій власний ровер. Кажу "пишається", бо він відновлений, як то кажуть, від ніг до голови! Нові опони, нове сидло, нова керівниця. Блищать колеса, що ще недавно, за мого панування, були жалюгідно поржавлені. . . Питаю, що той ровер коштує? Крамар сказав таку ціну, що я зразу, не надумуючись ні хвилини, заплатив і забрав ровер із собою, не сказавши крамареві ні словечка про те, що то я купив свій власний пограбований ровер. Показалося бо,

Засідання Головного

Секретаріату УДР

відбулося в Нью Йорку в дні II-о грудня 1976. р. Присутнім був також голова УДР, др. А. Фіголь, будучи в повороті до Європи по поїздках по Америці й Канаді. В порядку нарад була його інформація про його роз'їзди, був звіт мгр. Р. Ільницького про працю Секретаріату за останні 6 місяців, як і його пропозиції до дальшої діяльності, які були прийняті присутніми в цілості. Др. М. Воскобійник звітував про підготовку до наукової конференції в Гарварді на тему детанту. А др. Р. Барановський інформував про можливості контактів зі Стейт Департаментом у Вашингтоні.

Обговорено також створення у Вашингтоні постійного інформаційного бюро для контактів української демократії із державними чинниками.

При цій нагоді щераз передискутовано усталення остаточної скороченої назви Конгресу Української Вільної Політичної Думки /КУВПД/. Остало на назві Український Демократичний Рух /УДР/, який має очолювати на відтинку політичним український демократичний фронт.

Відносно УНРади стверджено, що чинники ДЦ УНР своїм останнім повідомленням уневажили пророблене догодження на спільній конференції всіх партій з участю репрезентантів громадського чинника в УНРаді і репрезентантів Конференції Професійних Організацій, через що виказали небажання повороту трьох демократичних партій до УНРади. Участь в нарадах взяло 10 членів Секретаріату.

ОДВУ ПОВІДОМЛЯЄ, що відслонення пам'ятника О. Ольжича відбудеться в неділю, 3. липня 1977 р. в оселі Ольжича в Лігайтоні.

що ціна була смішно низька, мало що не на половину нижча від тої, що інший крамар заправив був у мене тоді, коли я хотів був його відновити.

Іду я домів на своєму відновленому ровері, кручу педали "веселими стопами" й думаю - гадаю, яким це таким щасливим випадком все те скоїлося. . . Раптом блиснула мені в голові розв'язка тої цілої містерії. Та ж то сьогодні Святого Миколая!!! Ніхто інший, а сам Він, улюблений і найбільш почитаний в нашому народі угодник Божий, зробив мені такий красний дарунок. Це тому, що я щиро вірю в Нього і дальше молосся до Нього, не зважаючи на те, що Ватикан скинув його з його Трону.

ЦЕСУС ПОВІДОМЛЯЄ, що в січні 1977 р. видасть "Студентський Вісник", що 15 і 16 січня відбудеться Пленум ЦЕСУС-у і що закликає українське студентство до одноденної голодівки в дні 12-го січня, то є в п'яту річницю арештів української інтелігенції в Україні.

ПРЕСОВИЙ ФОНД

є конечним для вдержання місячника, хоч редактор і адміністратор не побирають ніякої платні. На виразне бажання подаємо ці датки ініціалами. Передплат не проголошуємо. Всякі виплати можна переказувати чеками, грошовими переказами або готівкою.

По \$ 0.50

Варвара Чубата

По \$ 1.-

Іван Габринський
І. Олексюк
Роман Лаврович
Михайло Маркевич
Богдан Слободян
Інж. С. Євсєвський
о.прот.В.Коваленко
В. Котенко
Ст. Зальопаний
Оксана Щурова
Я. Букачевський
Петро Дідух

По \$ 2.-

Люба Білинська
М. Маланюк
Оксана Сосновська
Володимир Чижик
А. К.
Інж. М. Каплистий
О. Баєчко
Інж. В. Синенький
Ол. Кедринський
Остап Савчинський

По \$ 3.-

Ц. Стокальський
Інж. С. Тимяк
Петро Макар
Марія Лямпіка
Іван Слонський
Ярослав Боднарук
М. Мичковський
Федір Бульбенко
Григорій Козак

По \$ 4.-

Олена Бунт

3.-нім. марки:

Юр. С-о

По \$ 5.-

Д. Рєшітнік
Др. Т. Ваньо
о. митр. Я. Гайманович
Інж. М. Гадзєцький
Др. Яр. Михайлович
Ярослава Вертипорох
Ярослав Зубаль
Михайло Бохно
Др. Р. Залуцький
3-й раз
Богдан Козак
4-й раз
Мирон Маренін
6-й раз

По \$ 8.-

Др. О. Бойко
2-й раз

По \$ 10.-

А. Гарасовський
А. Кмета
3-й раз
Яр. Палатайко
3-й раз
Яків Давид
4-й раз
Др. Б. А. Филипчак
4-й раз
Ол. Супрунович
4-й раз
Лев Ломиш
6-й раз

По \$ 15.-

Др. Б. Прокопович
2-й раз
Олександр Лисько
2-й раз
Емілія Процінська
5-й раз
Еміліян Дражньовський
7-й раз
Щире Спасибі Всім!